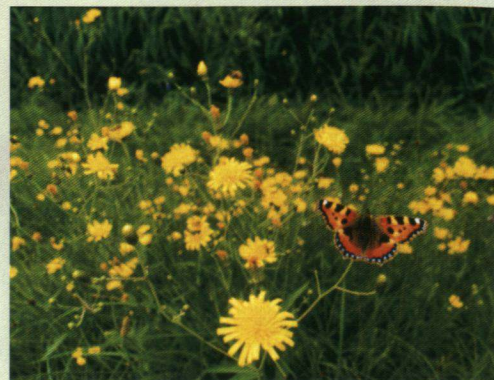

Vroege vlinders

Zodra de zon zich een beetje laat zien en de temperatuur weer wat oploopt is het de moeite waard om op het warmste moment van een vroege voorjaarsdag op zoek te gaan naar de eerste vlinders. Zelfs in de late winter kan het al voorkomen dat de citroenvlinder zich laat zien met zijn prachtige groengele kleur. Het verbaast mij telkens weer dat juist deze lichtgekleurde vlinder bij vrij lage temperaturen zijn vleugels strekt. Het zijn met name toch de donkergekleurde vlinders die bij weinig zon en warmte vliegen. Bij de familie van de zandoogjes is het het donkere bont zandoogje dat altijd in schaduwrijke bossen vliegt of de in de bergen voorkomende, bruine, soms bijna zwarte erebia's, die zelfs op koude en bewolkte dagen vliegen.

In de veelal donkergetinte schoenlappersfamilie zijn de atalanta en de kleine vos ook vaak vroeg te zien. Door de donkere tinten van de vlinders kunnen ze snel zonne-warmte opnemen en vasthouden voor voldoende energie om ook bij koudere temperaturen rond te fladderen. Vreemd genoeg doet de lichtgekleurde citroenvlinder uit de familie van de witjes dat dus als een van de eerste. Waarschijnlijk heeft niet alleen de kleur maar ook de grootte van de vleugels invloed op het opnemen van

Kleine vos.

energie. Het kan ook zijn dat de citroenvlinder een ander 'antivries' gebruikt dan de overige vlinders en daardoor al eerder in het seizoen actief kan worden.

Op een zonnige winterdag kan het voorkomen dat een vlinder met lentekriebels tegen de ruiten van een schuur of zolder fladdert. Soms is er in maart al een buiten te zien, maar die eerste échte warme, zonnige dag in april geeft de meeste kans om een paar fraaie, uitgeslapen exemplaren te zien. Het zijn dan die sterke vlinders die de vorige zomer, onze natte of extreem koude winter ergens slapend of in elk geval weinig actief hebben overleefd en nu uitvliegen om een partner te zoeken en te zorgen voor een nieuwe generatie schoonheden voor de lente en de zomer. In een klein natuurgebiedje waar ik meestal ook de eerste oranjetipjes ga zoeken, trekt een snel opgewarmd zandpad de eerste zonnende dagpauwogen aan. Bijna elk jaar ziet de 'eerste' dagpauwoog mij eerder dan ik hem.

Een meter twee-en-negentig en negentig kilo is dan ook makkelijk waar te nemen voor zo'n geschubde vriend. Een voorjaarsvlinder hoeft ook enkel te letten op vijanden en of er een leuke partner te vinden is, want nectar is er nog nauwelijks. Nou ben ik best wel een leuke partner, maar voor de dagpauwoog blijf ik, ondanks mijn goede bedoelingen, toch altijd een vijand. De eerste ontmoeting is dan ook altijd een vliegende-en-nooit-zittende-dagpauwoog. En elk jaar opnieuw ben ik gefascineerd door die prachtige blauwe, soms bijna paarse 'ogen' en de diep rode vleugels van de vlinder. Gelukkig gaat het met een van onze 'vroege' vlinders in ons verstedelijkte land nog steeds goed en kan ik vrijwel het hele vlinderseizoen van de dagpauwoog genieten.

Dagpauwoog.